ఆలోచనం

'నందిని' పత్రికలోని జీ.వి.యస్. సంపాదకీయాలు

మా యువభారతి
ప్రచురణల ప్రధాన సంపాదకులుగాను
అధ్యక్షులుగాను ఆత్మీయంగా వ్యవహరించిన
ఆచార్య జి.వి. సుబ్రహ్మణ్యంగారి
(10.9.1935 – 15.8.2006)
దివ్య స్మృతికి సమర్పితం

ప్రచురణ

యువభారతి
రిజిష్టర్డ్ నెం. 1/64
సాహితీ సాంస్కృతిక సంస్థ
ఆంధ్ర సారస్వత పరిషత్తు భవనములు
తిలక్‌రోడ్డు, హైదరాబాదు – 500 001

ALOCHANAM
Editorials of GVS from nandini Magazine

© **YUVA BHARATHI**

ప్రచురణ సంఖ్య – 168

ప్రథమ ముద్రణ – మార్చి 2007

ప్రతులు – 500

వెల : రూ. 40

టైప్‌సెట్ :

సాక్షరతా భవన్ (లిటరసీ హౌస్)

ఆంధ్ర మహిళాసభ, విద్యానగర్, హైదరాబాద్ – 500 07

ముద్రణ :

విప్ల కంప్యూటర్ సర్వీసెస్

(డిజైనర్స్ అండ్ ఆఫ్‌సెట్ మల్టీకలర్ ప్రింటర్స్)

నల్లకుంట, హైదరాబాద్ – 500 004 ఫోన్ : 27654003, 27676910

ప్రతులకు :

యువభారతి,

c/o ఆంధ్రసారస్వత పరిషత్తు భవనములు,

తిలక్‌రోడ్డు – హైదరాబాదు.

మా మాట

'**చు**ట్టూరా ఆవరించుకుని ఉన్న చీకటిని తిట్టుకుంటూ కూర్చోవటంకంటె, ప్రయత్నించి ఎంత చిన్న దీపాన్నయినా వెలిగించడం మంచిది' అన్న సూక్తితో ఊపిరిపోసుకుంది యువభారతి. తెలుగు ఎదలో తెలుగుదనం వెల్లువలాపారాలని, తెలుగింటిలో తెలుగు దీపం అఖండంగా వెలగాలని ఈ జాతి నిద్రలేచి మహోన్నత మానవాదర్శాలవైపు నిరంతర కృషితో పయనం సాగించాలనే ధ్యేయంతో ఉడుతాభక్తిగా కృషి చేస్తున్నది యువభారతి. భాషాభిమానం కలగాలంటే మాతృభాషాసాహిత్య పఠనమే ప్రథమకర్తవ్యం అనే భావం బలంగా మనసులో నాటుకోవడానికి గాను వీలైనంత ఎక్కువమందికి వీలైనంత తక్కువ వెలకు ఉత్తమ సాహిత్యం అందించేందుకు పూనుకున్నది యువభారతి.

1963 దసరానాడు ప్రాణం పోసుకున్న యువభారతి గత 43 సంవత్సరాలుగా అనేక సాహిత్య కార్యక్రమాలను నిర్వహించింది. 1965లో అనుములకృష్ణమూర్తిగారి 'సరస్వతీసాక్షాత్కారం' మొదలుకుని ఇప్పటివరకు 167 పుస్తకాలను ప్రచురించింది. అందులో సాహిత్య లహరులు, కవితా వైభవాలు, రచన, మహతి, యువతలాంటి వ్యాస సంపుటులు, కవితా సంపుటాలు, కథా సంపుటాలు ఉన్నాయి. గోష్ఠులు, సదస్సులు ఏర్పాటు చేసింది. నందిని పత్రికనడిపింది. అందులో ఆలోచనం, పరిశీలనం, ప్రభావం, పఠనీయం, నా ఊహాపథంలో అనే శీర్షికలతో అనేక విషయాలను పాఠకులకందించింది.

ఆచార్య జి.వి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు యువభారతి ప్రచురణకలు, 'నందిని' పత్రికకు చాలా కాలం ప్రధాన సంపాదకులుగానున్నారు. పది సంవత్సరాల పాటు యువభారతి అధ్యక్షులుగా వ్యవహరించారు. యువభారతి సాహితీరజతోత్సవాలను ఎంతో వైభవంగా నిర్వహించారు. యువభారతివేదికలపై ప్రసంగించారు. మా

ప్రచురణలకు విపుల సంపాదకీయాలను సమకూర్చారు. యువభారతి సాహిత్యోద్యమంలో ప్రముఖ పాత్ర పోషించారు. యువభారతి హృదయంలో చెరగని స్థానాన్ని సంపాదించారు.

ఆచార్య జి.వి.సుబ్రహ్మణ్యం గారు తెలుగు సాహితీలోకంలో ప్రముఖ విమర్శకులగా విద్యావేత్తగా, ఉత్తమ అధ్యాపకులుగా, నిరంతర సాహితీకృషీవలునిగా, పండితునిగా, కార్యకర్తగా, కావ్యకర్తగా, ఉపన్యాసకునిగా, సంపాదకునిగా,ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయం అధ్యాపకునిగా, హైదరాబాదు కేంద్ర విశ్వవిద్యాలయం ప్రాచార్యునిగా, డీన్‌గా, పొట్టిశ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ఉపకులపతిగా, కేంద్రసాహిత్య అకాడమీ సభ్యులుగా, సలహాదారుగా,అనేక సాహిత్య సంస్థలకు ప్రధాన సలహాదారుగా వ్యవహరించారు. ప్రముఖ పత్రికలలో తన కలంతో 'కాలం' నిర్వహించారు. తెలుగు సాహిత్యలోకం మరవలేని మహామనిషి ఆచార్య జి.వి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు. యువభారతి నడిపిన 'నందిని' పత్రికలోని సంపాదకీయాలలో కొన్ని ఈ 'ఆలోచనం' వ్యాససంపుటి. ఈ వ్యాసాలన్నీ నిత్య సత్యాలు, నిత్య నూతనాలు, నిత్య పఠనీయాలు,నిత్య పరిశీలనాయోగ్యాలు, నిత్య ప్రభావితోపనీతాలు, నిత్యమూ మన ఊహాపథంలో మెదిలేవి. తన జీవితసాహిత్యాలను సార్థక్యం చేసుకున్న ధన్యజీవి జి.వి సుబ్రహ్మణ్యంగారు.

మాడభూషి అనంతాచార్య

అధ్యక్షుడు, యువభారతి

మా సుబ్రహ్మణ్యంగారి గురించి

“చిరునవ్వు వెలయెంత? సిరులేవీ కొనలేనంత!” అలానే, ఆచార్య జి.వి. సుబ్రహ్మణ్యం గారితో యువభారతికి ఉన్న ఆత్మీయత ఎంత? మాటల్లో చెప్పుకోలేనంత! ఋణభారం తీర్చుకోలేనంత! అయినా, ఈ సందర్భంలో కొంత అక్షరబద్ధం చేద్దామని చిన్న ప్రయత్నం.

ఆచార్య సుబ్రహ్మణ్యంగారు ఉన్నతస్థాయి నైపుణ్యాల అపూర్వ సమ్మేళనం. కలం పట్టినా, గళం విప్పినా, బాధ్యతలు చేపట్టినా,ముందు నిలిచినా... ఏం చేసినా అపూర్వ విజయాల్ని సాధించిపెట్టే అద్భుతసామర్థ్యం.

పదికాలాలపాటు గుర్తుండిపోయేలా యువభారతి కార్యక్రమాలను, ఉపన్యాస పరంపరలను, ప్రచురణ కార్యక్రమాన్ని రూపకల్పన స్థాయినుంచి విజయకేతనం దశ వరకూ తీర్చిదిద్దిన తీరు అనన్య సామాన్యం.

ఆ యుగంలో శ్రీకృష్ణుడు “ఆహవం చెయ్యను. ఆయుధం పట్టను” అంటూ, విజయునికి పార్థసారథియై ధర్మవిజయానికి తోడ్పడటం జరిగింది. ఈ యుగంలో మా సుబ్రహ్మణ్యంగారు యువభారతి గౌరవసభ్యులుగా, ప్రధాన సంపాదకులుగా ఆచార్య దివాకర్ల వేంకటావధాని గారి తర్వాత పేర్కొనదగిన ప్రధాన వక్తగా, అవసరమేర్పడిన తరుణంలో కార్యరంగంలోకి దూకి సంస్థ అధ్యక్షులుగా సలహాలు చెప్పారు, స్వయంగా రంగంలోకి దూకారు. తెలుగు సాహితీలోకానికి యువభారతి సేవలను చిరస్మరణీయం చేశారు.

మా ఇరివెంటి కృష్ణమూర్తిగారిని విధి పిలిపించేసుకున్నతరుణంలో కొండంత అండగా కార్యభారాన్ని మోసిన విశాల హృదయం ఆచార్య సుబ్రహ్మణ్యంగారిది. హరి హరులవలె, వీరిద్దరూ మాకు రెండుకళ్ళు.

ఆచార్య సుబ్రహ్మణ్యంగారి గురించిన జ్ఞాపకాల దొంతరలను కదిలిస్తున్న ఈ తరుణంలో కనులలో నీరు తిరుగుతున్న ఈ వేళ వారి పనితీరుకు, వేగానికి

ఒక్కోసారి తట్టుకోలేకపోయేవాళ్ళం–అనేక సందర్భాలు గుర్తుకు వస్తున్నాయి. ఒక్కటి మాత్రమే ప్రస్తావిస్తాను. "మహతి" అచ్చుపురుడు పోసుకున్నప్పుడు – శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యంగారు ప్రెస్సులోనే మకాం పెట్టాల్సివచ్చింది. వారు ప్రూఫులు దిద్దుతున్న దృశ్యం ఈ 35 ఏళ్ళ తర్వాత కూడా కళ్ళకు కట్టినట్టు కదలాడుతున్నది. కళ్ళు చెమర్చేలా చేస్తున్నది.

ఆచార్య శ్రీ సుబ్రహ్మణ్యంగారిని ప్రేమతో "పనిలో రాక్షసుడు" అని పిలుచుకునే వాళ్ళం ఆత్మీయంగా.

వారు లేరు. వారి జ్ఞాపకాలు మిగిలాయి. అజరామరమైన వారి కీర్తిలో యువభారతికి చిన్నస్థానం పదిలంగా వుంటుందన్న నమ్మకం మాకుంది. అదే, యువభారతి కీర్తిలో ఆచార్య సుబ్రహ్మణ్యంగారిది పెద్దస్థానం అని మనసారా విన్న విస్తున్నాం.

చంద్రునికో నూలుపోగు చందాన, మా యువభారతీయుల పక్షాన ఈ పుస్తకం సమర్పించుకుంటున్నాం.

వంగపల్లి విశ్వనాథం
సమావేశకర్త, యువభారతి

“ఆలోచనం - అభ్యుదయం”

డా॥ తిరుమల శ్రీనివాసాచార్య

“వర్షించే మేఘజలం అభినవం
పుష్పించే మందారం అభినవం
తెలుగుతోట తిలకించిన జీ.వి.ఎస్
ఆలోచన కిరణంలా అభినవం”

మధురహృదయులూ మహావిమర్శకులూ పొట్టిశ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం అప్పటి ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య జి.వి. సుబ్రహ్మణ్యం గారికి 2002 లో నా ‘వ్యాసోల్లాసం’ గ్రంథాన్ని అంకితం చేస్తూ పలికిన పంక్తులివి. తెలుగు విమర్శలో వెలుగులు నింపిన ఆలోచక శిరోమణులు కీ॥శే॥ జీ.వి సుబ్రహ్మణ్యం, ఆయన కలం పట్టుకుంటే చాలు ఏదో ఒక కొత్తదనం మొలకెత్తవలసిందే. ‘యువభారతి’ సాహిత్య సాంస్కృతిక సంస్థ మహోజ్జ్వలంగా ఉద్యమించి తెలుగు సాహిత్య సేవ చేసిన కాలంలో ‘నందిని’ అనే పత్రిక నడిపింది. ఆ పత్రికలో ‘ఆలోచనం’ అనే శీర్షికతో అనేక విషయాలను గూర్చి సంక్షిప్తంగా చక్కని వ్యాసాలను ధారావాహికంగా వ్రాశారు. - ఆచార్య జి.వి. సుబ్రహ్మణ్యంగారు. ఆ విధంగా ఆయన రచించిన ముప్పైఎనిమిది వ్యాసాలసంపుటి ఆ ‘ఆలోచనం’. ‘నందిని’ పత్రికలో స్థలాభావంవల్ల వ్యాసాలు చాలా వరకు ఒకే పుటకు పరిమితమయ్యాయి. అయితే 7,8 పుటల దాకా సాగిన వ్యాసాలు కూడా కొన్ని ఉన్నాయి.

ఈ సంపుటిలోని వ్యాసాలలో వస్తు వైవిధ్యముంది. సంగీతం, సాహిత్యం, శాస్త్రం, కవిత్వం, కళలు, భక్తి, రక్తి, ముక్తి, అభినయం, విద్య, విశ్వవిద్యాలయాలు, పరిశోధన, ప్రణయం, పగ వంటి అంశాలను గూర్చి మహాకవుల మౌలికమైన ఆలోచనలు ఈ సంపుటిలో చోటుచేసుకున్నాయి. సూక్తి మాత్రంగా ఉన్న ఆలోచనలకు చక్కని సాహితీపరిమళవ్యాఖ్యలు ఇందులో దర్శనమిస్తాయి. ఒక చోట కాళిదాసు కవితోక్తుల కమనీయ వ్యాఖ్యానం కనిపిస్తుంది. మరో చోట తిక్కన పోతన శ్రీనాథాదుల

వంటి ప్రాచీనాంధ్ర మహాకవుల పద్యాలకు పరమ రమణీయవినూతన వివరణలు మనలను పులకింపజేస్తాయి. ఇంకొకచోట, రాయప్రోలు, విశ్వనాథ, నండూరి, దాశరథి కందుర్తి వంటి ఆధునికాంధ్ర మహాకవులు అందించిన కావ్యసూక్తులూ, వారి సాహిత్య సిద్ధాంతాలు సవ్యాఖ్యానంగా మన మనస్సులను అలరిస్తాయి. ప్రథమ, ద్వితీయ ప్రపంచ తెలుగు మహాసభా విశేషాలు కూడా కళ్లముందు కదలాడుతాయి.

డా॥ జి.వి. సుబ్రహ్మణ్య మహోదయుల సముదాత్తమైన సమున్నతమైన భావాలు ఈ రచనకు కావ్యమర్యాదను సంతరించి పెట్టాయి. తార్కాణానికి కొన్నింటిని పేర్కొంటాను.

"జాతికి అన్నంపెట్టడానికి హలాన్నిపట్టి కృషీవలుడు కృషిచేస్తుంటాడు. జ్ఞానభిక్ష పెట్టడానికి కలంపట్టి కృతికర్త కృషి చేస్తుంటాడు. వీరిద్దరూ జాతికి రెండు రెక్కలు" (శ్రేయస్సు).

'ఆలోచనం లోని కొన్ని వాక్యాలు సూక్తి మౌక్తికాలుగా మెరుస్తుంటాయి. మనలో ఆలోచనా తరంగాలను లేపుతుంటాయి.

"విస్తరిల్లటం వివేకలక్షణం" (విశాల విశ్వాంధ్ర)

"తిమిరం జడం, కాంతి చైతన్యం, ఒకటి మృత్యువు ఒకటి సృష్టి" (తిమిరంతో సమరం)

"రుచి అభిరుచి చేత ఆస్వాదింపబడుతుంది" (అందం – ఆనందం)

"కళ్ళు తెరుచుకుంటే కనపడేది బొమ్మ, కళ్లు మూసుకుంటె కనపడేది బ్రహ్మ" (బొమ్మ – బ్రహ్మ)

ఆచార్య సుబ్రహ్మణ్యం ఆలోచనలు నిర్వచనాలుగా నిలుస్తూ లక్షణ సూత్రాల్లాగా రాణిస్తుంటాయి. నిదర్శనానికి ఈ పంక్తులను దర్శించవచ్చు – "ఒకటిలో ఉన్న పదిని దర్శించటం విమర్శ; పదిలో ఉన్న ఒకటిని దర్శించటం పరిశోధన" (పరిశోధనం). "గతాన్ని మథించి కొత్తను సృష్టించడమే. ప్రతిభచేసే పని" (సమ్యగ్ దృష్టి). "తెలిసి చెప్పేవాడు కాన్షస్ ఆర్టిస్ట్. చెప్పి తెలుసుకునేవాడు అన్‌కాన్షస్ ఆర్టిస్ట్". (కాదా?)

డా॥ జి.వి సుబ్రహ్మణ్యం ప్రామాణిక విమర్శకాగ్రేసరులు. ధ్వనిలో రసధ్వనిలాగా విమర్శలో ఆయనది తాత్త్వికదర్శనం. విమర్శను గూర్చి ఆ ఆలోచయిత

చెప్పిన పంక్తులు మనకు సదా మననీయం. ఆ పంక్తులివి – “సాహిత్య విమర్శకు భౌతిక దర్శనం ప్రాతిపదిక మానసిక దర్శనం హృదయదీపిక; తాత్త్వికదర్శనం ప్రగతి ప్రకాశిక” (విటత్వమా? వీరత్వమా?). “వేడిపాలల్లో వెన్నతీయటమే కావ్యంలో సాహిత్యదర్శనాన్ని సమీక్షించటం”.

–పాలు పెరుగు, వెన్న

ఆచార్య సుబ్రహ్మణ్యం ఆలోచనలను కొన్ని కర్తవ్యాన్ని ప్రబోధిస్తాయి. ఉదాహరణకు ఒక్కటి. “అభ్యుదయం కోరేవాడు గతంలోని అభ్యుదయాన్ని గౌరవించాలి. వర్తమానంలోని అభ్యుదయాన్ని ఆహ్వానించాలి. అంతటితో ఆగిపోక భవిష్యత్తు కోసం అభ్యుదయాన్ని అన్వేషించాలి” (సమ్యగ్ దృష్టి).

ఈ సంపుటిలోని వ్యాసాలు చాలా వరకు ఒక కవి సూక్తితో ప్రారంభమవుతాయి. ఆ సూక్తులు ఆధారంగా వ్యాసాలకు చక్కని శీర్షికలను నిలిపారు శ్రీసుబ్రహ్మణ్యం. ఈ శీర్షికలు ఆ కర్షణీయంగా ఉండి సహృదయపాఠకులను రంజింపజేస్తాయి. ఆచార్య సుబ్రహ్మణ్యం శైలి మనోహరమై కవితాసౌరభాలను ప్రసరిస్తుంది. ఆయనలో ఒక సత్కవి దాగి ఉండడం వలన రచనలో ఒక రామణీయకత తళుక్కుమంటుంది. పద్యాలను తాత్త్వికంగా వ్యాఖ్యానించడంలో ఆచార్య సుబ్రహ్మణ్యం ప్రదర్శించిన విమర్శ ఆశ్చర్యానందాలను కలిగిస్తుంది. ఈ వ్యాఖ్యలు పాఠకులనెంతో ప్రభావితం చేస్తాయి.

మానవుని ఆలోచన యొక్క గొప్పతనం గూర్చి ఆచార్య సుబ్రహ్మణ్యం వ్రాసిన ఈ పంక్తులు సదాస్మరణీయం– “ఒక జాతి అమరత్వం అది చేసే ఆలోచనలో ఉంది. ఆలోచనలతో మానవుడు జ్ఞానశిఖరాల నధిరోహిస్తాడు. అమృతమైన అనుభూతిలో తరతరాలు జీవిస్తాడు. మనిషికి అన్నమెంత అవసరమో ఆలోచన అంత అత్యవసరం” (అమృతం)

విమర్శకాచార్య ఆచార్య సుబ్రహ్మణ్యం దివ్యస్మృతికి ఈ ‘ఆలోచనం’ సంపుటం అంకితం కావటం ఎంతో సముచితం. దీనివల్ల ‘యువభారతి’ కృతజ్ఞతామతి సంసూచితం.

ఈ ‘ఆలోచనం’ సహృదయుల ఆదరాభిమానాలకు పాత్రమవుతుందని నా ప్రగాఢ విశ్వాసం.

విషయసూచిక

1.	అమృతం	1
2.	కొత్త – పాత	2
3.	కృషి	3
4.	విశాలవిశ్వాంధ్ర	4
5.	తెలుగు పండుగ	5
6.	విద్య	6
7.	పరిశోధనం	7
8.	పగ	8
9.	తిమిరంతో సమరం	9
10.	అక్టోబరు రెండు	10
11.	చివరకు మిగిలేది	11
12.	కవిత	12
13.	అందం – ఆనందం	13
14.	ప్రణయ తత్త్వం	14
15.	మునిగే భక్తి – తేలే భక్తి	15
16.	నైవేద్యం	16
17.	శ్రవణం – మననం	17
18.	బొమ్మ – బ్రహ్మ	18
19.	అంతరార్థం – పరమార్థం	19
20.	నిత్యం – సత్యం	20
21.	నీవే సమాజం	21
22.	సంక్రాంతి	22
23.	కాంతి – శాంతి	23

24.	ఉభయ సంధ్యలు	24
25.	నీవు – నీది	25
26.	సాహిత్య దర్శనం	26
27.	కాదా!	27
28.	సత్యం ఒకటే	28
29.	నవోదయలహరి	29
30.	మూడుముళ్ళు	30
31.	తల్లిదండ్రులు	31
32.	విటత్వమా? వీరత్వమా?	32
33.	పాలు – పెరుగు – వెన్న	36
34.	ఇంటగెలిచి రచ్చగెలువు	39
35.	లక్షణ సూక్తం	43
36.	కళలేని జీవితం కంకాళం	47
37.	భక్తి నీరాజనం	50
38.	సాహిత్య అకాడమీ రజతోత్సవం	55